

ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಆರ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಸಿಆರ್‌ಸಿಗಳ ಅಂತರ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆಂತ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ಹದ್ದೆಗಳ ಇರುವೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಯಾವ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ? ಅವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹೊಡ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಹಾಡು ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಜಾಳತ ಕಾಲಾಳುಗಳು

ಅದು 2011ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳು. ನವದೆಹಲಿಯ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕರತಾ ಇಲಾಖೆಯು ರಚಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಿದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಿಆರ್‌ಸಿ ಹಾಗೂ ಸಿಆರ್‌ಸಿಗಳನ್ನು ಒಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ಶೇತನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿತ್ತು. ಬಿಆರ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಸಿಆರ್‌ಸಿಗಳು ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಪ್ರಿಯೋದಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕರಡು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಇಂದಿಗೂ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ.

ವರದಿಯು ಕ್ಲಾಸ್‌ರೋ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರ ಸಾಧಾರಣ ದಿನಫೋಂದನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಪಡಿಸಿ ಹಾಗೆ ಸವಿವರವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗೆ ಒಂಬತ್ತೂವರೆಗೆ ತರಗತಿಯೊಂದನ್ನು ಪರಿವೇಕ್ಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ದಿನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿಲು ಸಿಆರ್‌ಶಿಯೊಬ್ಬರು ಶಾಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ತನ್ನ ಪರಿವೇಕ್ಷಣಾ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತರಗತಿಕೊಳೆಯೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು

ಹಾಡು ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಜಾಳತ ಕಾಲಾಳುಗಳು

ಹೋಗಿ ತರಗತಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಇಪ್ಪತ್ತೀದು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ, ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ‘ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದನ್ನು ಅವರು ಏಕೀಕೃತವಾಗಿ’ ಎಂದು ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೇಖಾಗಣಿತ ಕುರಿತಂತೆ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಪಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಇಪ್ಪತ್ತೀದು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಅವರು, ‘ಬೆಳಕಿನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು’ ಕುರಿತಾಗಿ ಪಾಠ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂರೂ ಅವಧಿಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಆಗಾಗ ಅವರತ್ತ ಆತಂಕದಿಂದ ನೋಡುವುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹನ್ನೊಂದೂವರೆಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗೋಡೆಗಳೆಲ್ಲ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆಯೇ, ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೇ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ಶಾಲೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಚುರುಕಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹನ್ನೊಂದೂ ಮುಕ್ಕಾಲಿಗೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೋಣೆಯೋಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಜರಾತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ಹಾಜರಾತಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿನ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಸುಮಾರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಯ ಹೋತ್ತಿಗೆ, ಎಸ್‌ಡಿ‌ಎಮ್‌ಸಿ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅವರಿಗಾಗಲೇ ತಡವಾಗಿದೆ. ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಹನ್ನೆರಡೂ ಕಾಲಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಿಸಿಯೂಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ(ಎಂಡಿಎ)ದ ಕುರಿತಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅಂದೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕುಳಿಸುವಂತೆ ಬಿಆರ್‌ಸಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೊಂದು ಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹನ್ನೆರಡೂವರೆಗೆ ಅವರು ಎಸ್‌ಡಿ‌ಎಮ್‌ಸಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ದಿನದ ತರಗತಿಕೋಣ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನುರಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೋಧನಾ-ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮೂಲಕ ರೇಖಾಗಣಿತವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪಾಠ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನೆನಪಿಸಲು ಟಿಪ್ಪಣಿಯೋಂದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಬ್ಯಂತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಖಚಿತವಿಲ್ಲ. ಎಸ್‌ಡಿ‌ಎಮ್‌ಸಿ ಯು ರಚೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಈ ರಚಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿಆರ್‌ಐಯು ಕ್ಲಸ್‌ರೋನಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನಿತರ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು

ಟಿಪ್ಪಣಿಯೋಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ, ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಕುರಿತಂತೆ ಹೊಸ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಎಂಟು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಆರ್‌ಸಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಬಳ್ಳಕೊನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಅವರಿಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಬೇಕಾದ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎರಡೂ ಮುಕ್ಕಾಲಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕುವರೆಯವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅವರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಏನೇನು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಈ ಹೊಸ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಂತೋಷವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹೊಸ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ‘ಏಕೆ’ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಏನನ್ನಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಡೊಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಜೆ ಐದೂವರೆಗೆ ದಿನ ಮುಗಿದು ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದಾಗ, ಅಂದಿನ ದಿನ ತನಗೆ ಬಿಡುವೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರ್ತೇ ತನ್ನ ಕ್ಲಾಸ್‌ಸ್ಟ್ರಾನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ತನ್ನ ಕೊಡುಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಏನಿದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂದು ವಿಸ್ತೃಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ದೇಶದುದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಾವಿರಾರು ಬಿಆರ್‌ಪಿ ಮತ್ತು ಸಿಆರ್‌ಪಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸೇವಾವಧಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಮೇಲಿನ ಕಢನದಲ್ಲಿರುವ ಸಿಆರ್‌ಪಿಯಂತೆಯೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು - ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನೂ ತಲುಪುವ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಸರಿಸುವಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ್ದು ಅವರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಆರ್‌ಪಿ ಮತ್ತು ಬಿಆರ್‌ಪಿಗಳ ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅರಿಯುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನ, ಕೌಶಲದ ಬಳಕೆಯ ಮಟ್ಟ, ಕೌಶಲದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ವೇತನಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ತೃಪ್ತಿಯ ಮಟ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ಹಲವಾರು ಮುಖ್ಯ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ (ಮೂಲ; ನಯನತಾರಾ ಮತ್ತು ಇತರರು 2010) ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಾವೇ ಅಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಿಆರ್‌ಪಿ ಮತ್ತು ಬಿಆರ್‌ಪಿಗಳು ಅಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ನಿರಾಶೆಯ

ಹಾಡು ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಜಾತ್ತ ಕಾಲಾಳುಗಳು

ಶ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಲು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸನ್ನಿಮೇಶಗಳಿಗೆ ಅವರು ತಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಪಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ವಿವಿಧ ಆದ್ಯತೆಗಳ ನಡುವೆ ಜಗ್ಗಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶಾಲೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ದೂರದ್ವಿಷಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಗಮನ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಈ ಅಜಾತ್ತ ಕಾಲಾಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನಪ್ಪು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮಿಂದ ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಗಳು ಸದಾ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಆರ್ಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಆರ್ಸಿ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ನಿರಘರಕ ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಇದೆ.

ಕೆಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಆದ್ದರಿಂದ, ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಆರ್ಸಿ ಮತ್ತು ಸಿಆರ್ಸಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವು ಹಕ್ಕಿ ಇವೆ? ಅವುಗಳ ಇರುವಿಕೆಯಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಯಾವ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ? ಆಡಳಿತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅವು ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ? ತಾವು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಒಡನಾಡುವ ನಲವತ್ತರಿಂದ ಐವತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅವರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬಲ್ಲರೇ? ಅವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೊಡ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಇತಿಹಾಸಿಕ ನೋಟ

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಯುತ್ಸುವ ಮೊದಲು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಏಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅವು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದವು ಎನ್ನವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಪ್ರಾದ ಇತಿಹಾಸಿಕ ನೋಟದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸಲು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂರचನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂರಚನೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಿಆರ್ಸಿ ಮತ್ತು ಸಿಆರ್ಸಿಗಳನ್ನು ದೇಶದುದ್ದಗಲಕ್ಷ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಜೀಲ್ಲೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ (ಡಿಪಿಇಪಿ) ಸಾಫ್ಟ್‌ಪ್ಲಾಟಾಯಿತು ಮತ್ತು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಆಯ್ದು ಜೀಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು

ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ಡಿಪಿಇಪಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಆರ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಸಿಆರ್‌ಸಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮರುರೂಪಿಸಲು, ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಕುರಿತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂಪೇದನೆಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಕಲೆಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉಲ್ಲಾಸಭರಿತ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಿದ್ದವು. ಹಣಕಾಸಿನ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕೆ ಮಾಡಲು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುವುದು ಆಗ ಬಿಆರ್‌ಪಿ ಮತ್ತು ಸಿಆರ್‌ಟಿಗಳ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದಯಾಗಳಿಗಳು ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಸೀಮಿತವಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಸಮಯ ನಿರ್ಬಂಧಿತವಾದದ್ದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿತು. ಮುಂದೆ ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನವು ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರುವೆನೆ ಸಮೂಲಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಆ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಯ ಅವಲೋಕನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಬಾಕ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಲಸ. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಗತ್ಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿರುವುದ್ದು (ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ) ಅದು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಾಖಿಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೇ ಸಮತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಕಾಳಜಿಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ(ಡಿಇಎಸ್‌ಇ)ಯ ಸೇವೆಗೆ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೇಲಿನ ಗಮನವು ಅಂತಿ-ಅಂಶಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಫಲಿತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನವು ಆರಂಭಿಸಿದ ಶಾಲಾ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಮೊದಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳತ್ತ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಿಆರ್‌ಸಿ

ಹಾದು ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಜ್ಞಾತ ಕಾಲಾಳುಗಳು

ಮತ್ತು ಸಿಆರ್‌ಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ, ಅವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನಾಷ್ಟೇ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು) ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೋಳಗೆ ಒಳಗೊಳಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ನೆಲಸ್ತರದ ಕೇತ್ತದಲ್ಲಿನ ಸವಾಲುಗಳು

ఈ సంపన్మూల వ్యక్తిగణ తమ్మ పూర్తగళన్న హేఁగె నివాహిస్తుండద్దరే ఎంబుదన్న నికటవాగి గమనిసిదాగ అవరు కేలస మాడువ క్షీత్రదల్నన బహచమ్మ సమాలుగణ ఎద్దు తోరుతే.

- ಹಲವಾರು ತರಹದ ಅಂಕಿ-ಸಂಖೆಗಳನ್ನು, ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೂರಾರು ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೋಡೆಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಕ್ಲಾಸ್‌ರೋ ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬ್ಲಾಕ್ ಮತ್ತು ಕ್ಲಾಸ್‌ರೋಗಳಿಂದ ತಿರುಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ದಾಟಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಹೇಗೆ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಅರಿವೂ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಅಗಾಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿರದ ಕಾರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
  - ಪ್ರೋಫೆತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ, ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವವರು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಬಿಆರ್‌ಪಿ ಮತ್ತು ಸಿಆರ್‌ಪಿಗಳು. ಬಹಳಪ್ಪು ಬಾರಿ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸೀಮಿತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೇ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಯಾವಾಗ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಅನಿಶ್ಚಯವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಿಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಯಾವುದೇ ಸಮರ್ಪಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲ.
  - ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಷಯಜ್ಞನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ವ್ಯಯಕೆಕಾವಾಗಿ

ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾದರಿ ಪಾಠವನ್ನು ಮಾಡಿತೋರಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿಜವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವೇಸಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

- ಬಿಆರ್ಸಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ, ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ತಚ್ಚ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕೊರತೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾನದಂಡವಿಲ್ಲದೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡುವುದು, ಕಳಪೆ ಮಟ್ಟದ ವಿಷಯಜ್ಞಾನ, ಏಕತಾನಶೇಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಹಂತದಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಹರಿದುಬರುವ ತರಬೇತಿಯ ವಿಧಾನ, ತಜ್ಜರನ್ನು ಕರೆತರಲು ಆಗದಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ತರಬೇತಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆಯವೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಹಂಚಿಕೆಯು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತರಬೇತಿ ನಡೆಯುವ ತಾಣಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಲಿಕೆಯ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿಗಳು ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆ.

■ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆಯ್ದಿಯು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ತಕ್ಷ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯಾ ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಅವರ ಸೇವಾವಧಿಯನ್ನು ಮೂರಿಂದ ಇದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

■ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿಯು ತುಂಬಾ ಸೀಮಿತವಾದದ್ದು. ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮೂಹದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾದ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೂ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

■ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಿಆರ್ಸಿಗಳು ಜೀಜಾರ್ವವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿಆರ್ಸಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ

ಹಾದು ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಜ್ಞಾತ ಕಾಲಾಳುಗಳು

ಕಚೇರಿ ಜಾಗಗಳಾಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೂ ಹಿಡಿಸುವವು ಸ್ಥಾವರಕಾಶ ಅಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡೂ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಲ್ಲ, ಬೋಧನಾ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಡುವೆ ಅನುಕೂಲಕರ ಸಂವಾದಗಳು ನಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಇನ್ನಿತರ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

- ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಭಾಗ್ಯ ಮಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೊಂದನ್ನು ತಳೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯದ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಸಮನ್ವಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಗಳು ಯೋಜನೆಯ ತುರ್ತು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ.
  - ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಚಯದ ಕಾರ್ಯವು ಅಗಾಧವಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಸಾಧುವಲ್ಲದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಾ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿಹಿತವಿದೆ. ಸಿಆರ್‌ಪಿಯೊಬ್ಬರು ಭೇಟಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಾಗೂ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೈಯ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟೊಟಿಗೇ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸವಾಲನ್ನೊಡ್ಡುತ್ತವೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಹಂತದ್ದುಗಲಕ್ಕೂ ಬಹುಹಂತದ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಬಹುಭಾಷಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
  - ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಯಾಣ ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ತಮ್ಮದೇ ದ್ವಿಜಕ್ರಿಯಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಾರಿ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಂತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ

సిఅరోపి మత్తు బిఆరోపిగళ పాత్రగళు నిజవాయియూ ప్రాముఖ్యితే పదెదుకొళ్ళువంతాగలు, అవరు తమగిరువ వ్యవస్థేయ బెంబలద జీవితాన్ని ప్రాప్తి చేయడానికి అధికారి అయితే, అది మూలభూత అవ్యాకృతిగల మేలే గమనవన్ను కేంద్రికిసచేసుకు:

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯೋಂದು ಕರಡು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಆರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಅಂತರ್ಭಂಧಿತ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳತ್ತ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ದೃಷ್ಟಿಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇಂದಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಯಲೋಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

- ಅ. ಶಾಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯ:** ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಶಾಲೆಯೋಡನೆಯೂ ನಿಕಟವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಶಾಲೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ತರಬೇತಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿಯಮಿತವಾದ ಸಿದ್ಧತೆ, ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಆ. ಸಮುದಾಯದೋಂದಿಗೆ ಸಮತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಬೆಂಬಲ:** ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದುಯು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ, ಸಮುದಾಯದ ಒಡತನ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲದಿಂದಪ್ರಾಣಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮತೆಯ ಆಯಾಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಸಮಾಜದ ವಂಚಿತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ, ಅನುಕೂಲಕರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಮುದಾಯದೋಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ.
- ಇ. ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ:** ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸ—ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಒಬ್ಬ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೀತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ, ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜಾಗರೂಕವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಈ. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಬೆಂಬಲ:** ಇಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಬೋಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು

ಹಾಡು ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಜಾಳತ ಕಾಲಾಳುಗಳು

ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರತ್ತ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಬೇಕಿದೆ. ಹೀಗೆ, ಹೋಧನೆಗೆ ಹೊರತಾದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಜೂತೆಗೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಾಗೂ ಸಕಾಲಿಕ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನೇರವಾಗುವಂತೆ ಅಗಾಧವಾದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಈಚೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಿಆರ್ ಫಿಗಳ ಪಾತ್ರದ ತಾಃಿಕತೆ

ಸಿಆರ್ ಫಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನೆಲಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರಂತರ ಬೆಂಬಲದ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ, ಬಿಆರ್ ಫಿಗಳ ಪಾತ್ರವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಇದರಿಂದ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ತಕಿಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಿಆರ್ ಫಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಆರ್ ಸಿ ಸಮನ್ವಯಕಾರರು ಸಿಆರ್ ಫಿಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಬಿಜು ಮತ್ತು ಕ್ಲೆಸ್ಟರ್‌ಗಳ ನಡುವಿನ ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಡತಡೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸಾಮಧ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಡಯಟ್, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಕಾರೇತರ ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪಾತ್ರಕ್ಕಿರುವ ಸಾಮಧ್ಯವು ಅಗಾಧವಾದುದು. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅವರಿಂದ ಅವಾಸ್ತವಿಕ ಘಲಿತಗಳನ್ನು ನಿರೋಹಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಆದ್ಯತೆಯ ದ್ಯೇಯೋದ್ಯೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.